

NAMN ATT MINNAS:

RUBEN JOSEFSON

Det uppges, att då Ruben Josefson hållit sitt stora tal på kyrkomötet till förmån för kvinnliga präster, den ryktbare Lunda-teologen, biskop Anders Nygren skall ha uttalat: »Enkelt, lättfattligt — och felaktigt, som vanligt.»

Det där »som vanligt» förefaller att vara en eftergift för den retoriska effekt, som tydligen inte ens de andligaste bland vältalare kan motstå. Ruben Josefson är inte känd för att ha fel, men just i denna fråga beredde han tydligtvis Anders Nygren en bitter besvikelse. Man kan emellertid också anlägga en helt annan synpunkt på Josefsons ställningstagande. Det gjorde Bo Giertz, som väl än mer än Nygren kan betraktas som Josefsons motpol i den celebra teologiska fejden. När Josefson, känd som en medelvägens man, en kyrklig diplomat med stor begåvning för kompromisser, tog definitiv ståndpunkt i striden om kvinnans behörighet till prästämbetet, yttrade Giertz: »Han blev mycket roligare då.»

Gamla Uppsala-kamrater till Ruben Josefson — utanför teologiska fakulteten — kallar honom ett intressant fall. Det stämmer nämligen inte. Han är så helt oprästerlig, anser dessa hedningar. Hans klara, oförvillade, juridiskt inriktade omdöme, hans taktiska skicklighet borde ha predestinerat honom för en profan karriär. Han skulle ha varit statssekreterare, inte

biskop, vid det här laget, om allt hade stämt. Hur hänger det ihop?

Han är ingen stor ande, men mycket intelligent, mycket klok, mycket hederlig, med utpräglat sinne för reda och ordning och en beundransvärd förmåga att finna samlande lösningar. Varför är han biskop? Jo, det måste bero på att han slog sig på dogmatik som ung teolog. Endast därigenom kan det förklaras att han bejakat ett system av lärosatser, som han annars inte skulle kunnat komma på idén att acceptera.

Så långt hedningarna, som icke hava lagen.

Ruben Josefson föddes för ett par och femtio år sedan i ett köpmanshem i Svenljunga och blev teol. kand. i Uppsala 1931. Han disputerade sex år senare för Torsten Bohlin på en avhandling om »Andreas Knös' teologiska åskådning», vilket förskaffade honom en docentur i dogmatik. Sitt vetenskapliga intresse har han sedermera inriktat framför allt på Lutherforskningen, inom vilken han gjort betydande insatser. Efter att ha varit lärare vid Sigtuna Humanistiska läroverk och vid AUS blev han år 1945 direktor för Fjellstedtska skolan i Uppsala, den berömda utbildningsanstalten för blivande teologer och präster. Han var samtidigt livligt verksam inom studentarbetet. Han har varit ordförande såväl i Sveriges förenade studentkårer som i Uppsala kristliga

studentförbund och Sveriges kristliga studentrörelse.

År 1941 blev Ruben Josefson redaktör för Svensk Kyrkotidning — om man så vill det svenska prästerskaps fackorgan — och det är kanske framför allt i denna egenskap han gjort sig känd som en klok och måttfull kyrkopolitiker. Sedan 1945 har han varit biskopsmötets sekreterare, vid prästmötet i Uppsala 1953 var han preses och uppfördes av Stockholms stifts prästerskap på biskopsförslag vid senaste val. I november förra året utnämndes han till biskop i Härnösands stift — det var inom parentes

sagt fjärde gången i följd som en direktör vid Fjellstedtska blev biskop.

Det är en händelse som ser ut som en tanke att det just är Gunnar Hultgren, som Josefson kommit att efterträda. Den nye ärkebiskopen och den nye biskopen i Härnösand har mycket gemensamt både som teologer och kyrkopolitiker: det sansade, lugna, sakliga omdömet, den nästan kyligt juridiska förmågan till avvägning, viljan till samförståndslösningar och nitälskan för folkkyrkotanken. Ruben Josefson har beskyllts för att vara

streber, men det förefaller att passa lika illa på honom som på Gunnar Hultgren. Under början av sin Uppsala-tid ansågs han närmast som radikal. I egenskap av redaktör för Svensk Kyrkotidning — en befattning i vilken han nu efterträts av Allan Svanteson — har han intagit en allmänt medlande hållning. Det är först i och med striden om kvinnliga präster han kommit att dra mer allmän uppmärksamhet till sig, såsom den som avgivit den klaraste teologiska motiveringen för kvinnans behörighet till prästämbetet.

Man har svårt att tro att detta skulle vara ett utslag av opportunism. Snarare är det väl en frukt av hans intensiva Luther-studium. Överhuvudtaget gör han minst av allt intryck av en karriärist, denne klartänkte, anspråkslöse, tystlätne, till synes nästan blyge man, som yttrar sig först när han verkligen kommit till en välgrundad personlig övertygelse. Sedan han för mer än dussinet år blev direktor för Fjellstedtska har han inte sökt någon tjänst eller något ämbete — till biskop blir man som bekant kallad och utnämnd. Han har, om man så

vill, bidat sin tid, men han har förvisso inte armbågat sig fram.

Det betyder inte att han inte skulle ha anlag att bli vad man brukar kalla en kyrkofurste. Bakom hans försynta och förekommande sätt döljer sig både energi och viljestyrka. Därtill kommer att han är en skicklig och nitisk administratör. Får man tro hans vänner är han dessutom en god psykolog och en varmhjärtad, rättrådig och djupt human människa. Det är också det intryck man får av hans sympatiskt enkla, rättframma, sakliga men ändå personliga herdabrev; en skrift, välsignat fri från salvelse, lyrismer och självbespeglning. Kanske är det just detta hedningarna menar när de talar om att han är så oprästerlig.

Vad de högkyrkliga anser framgår fullt klart av den skadeglada suck, en av Josefsons motståndare i kvinnoprästfrågan uppgav vid underrättelsen om hans utnämning till biskop: »Då tvingas ju även Ruben Josefson att gå i kyrkan på söndagarna!»

G. U.